

ते बृहस्पतिसुतस्य बृहतो महतो यज्ञकर्मणः पतिर्वृहस्पतिर्यज्ञमानस्तेन सुतस्या-
भिषुतस्य यद्वा बृहस्पतयो ब्राह्मणा ऋविजस्तैरभिषुतस्य । तथा इन्दोः उन्दी लोदे
उनत्तीतीन्दुस्तस्य लोदनद्वपस्य रसद्वपस्येत्यर्थः । तथा इन्द्रियावतः इन्द्रियं वीर्य-
मस्यास्तीतीन्द्रियवान् तस्य संहितायां दीर्घः । तथा पत्नीवतः पत्नीसंयुक्तस्य ॥
का° [१०. ६. १०.] प्रचरणीशिषेण श्रीणात्येनमहं परस्तादिति । प्रचरणीशिष्टेना-
ज्येन पत्नीवतग्रहं मिश्रयेत् ॥ प्रजापतिवृषात्मदेवत्या त्रिष्टुप् अत्र मन्त्रद्रष्टा स्व-
स्य सर्वगतपरमात्मवृषत्वमभिप्रेत्य वदति । अहं परमात्मवृषः सन्परस्तात् उपरि
द्युलोकादौ तथाहमवस्तात् अधस्तनभूलोकादौ च तिष्ठामीति शेषः । यदत्तरिक्तं
मध्यवर्तिलोकवृषमस्ति तदु तदेव मे देहं धारिणो मम पिताभूत् पितृवत्पालकं
भवति । अहं परमात्मवृषः सन्नुभयतः उपरिष्ठादधस्ताच्च स्थित्वा सूर्यं ददर्श पश्या-
मि । देवानामिन्द्रादीनां यत्परमं गुह्यं अत्यन्तं गोप्यं हृदयेऽस्ति तदेवाहमस्मि ॥१॥

a. अग्रा३इ (6.) पत्नीवत्सज्जूर्देवेन वष्ट्रा सोमं पिब स्वाहा ।

b. प्रजापतिर्वृषासि रेतोधा रेतो मयि धेहि प्रजापतेस्ते वृक्षो रेतोधसो
रेतोधामशीय ॥ १० ॥

का° [१०. ६. ११.] अग्रा३इ पत्नीवन्नित्युत्तरार्धे जुहोतीति । पत्नीवतं ग्रहमग्ने-
रुत्तरभागे जुहोति ॥ अग्निदेवत्यम् । एचोऽप्रगृह्यस्येत्यादिना [पा° ८. २. १०७.]
अग्नेशब्दगतस्य एकारस्य आ इ इत्यादेशौ आकारस्य पुनत्वम् हे अग्ने हे पत्नी-
वन् पत्नीयुक्त वष्ट्रा देवेन सज्जूः समानप्रीतिः सन् त्वं सोमं पिब स्वाहा सुकृत-
मस्तु ॥ का° [१०. ७. ३.] पत्नी७ सदः प्रवेश्यापरेणोत्तरत उपविष्टामुद्गात्रा समी-
क्षयति प्रजापतिर्वृषासीति । नेष्टा पश्चिमद्वारेण पत्नीं सदः प्रवेश्योद्गातुरुत्तरत
स्थितामुद्गातारं पश्येति प्रेषयेत् सा च तं पश्येत् ॥ हे उद्गातः प्रजापतिः प्रजानां
पालकस्त्वं वृषासि सेक्ता भवसि रेतोधा रेतसो वीर्यस्य धारयिता चासि । एवं-
भूतस्त्वं रेतो वीर्यं मयि धेहि स्थापय ततो वृक्षो वीर्यसेक्तुः रेतोधसो वीर्यस्य
धारयितुः प्रजापतेस्ते तवानुग्रहात् रेतोधां रेतसो धारयितारं प्रजोत्पादनसमर्थं
पुत्रमशीय प्राप्नुयाम् अश्नोतेर्व्यत्ययेनादादित्वं लिङ्युत्तमैकवचने ॥ १० ॥